

Van: " " <@at-kb.nl>
Verzonden: dinsdag 25 november 2025 17:16
Aan: " " <@ gelderland.nl>; "ProvincieGelderland" <POST@gelderland.nl>
Cc: " " <@at-kb.nl>
Onderwerp: FW: [Externe-mail]Re: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)
Bijlage(n): Ontwerp zonnepark Aalst - nov 2025.pdf, Activiteitenplan Zonnepark Aalst nov 2025.pdf, Verzoek om aanvullende gegevens flora en fauna RZWI Aalst (2025).pdf

Beste

Hierbij de antwoorden op de vragen van de provincie, een aangepaste ontwerptekening en de actualisatie van het activiteitenplan.

Ik hoop je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Mw.
Projectmanager/Accountmanager Terrestrische ecologie ATKB, Wageningen.
Ik werk niet op vrijdag.
Tel: 06- | www.at-kb.nl

In [de wereld van ATKB](#) ziet u waar we u nog meer bij van dienst kunnen zijn.

Van:
Verzonden: dinsdag 25 november 2025 15:48
Aan:
CC: (ATKB) ; ; ; ,
Onderwerp: RE: [Externe-mail]Re: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Beste ,

Hierbij de antwoorden op de vragen van de provincie, een aangepaste ontwerptekening en de actualisatie van het activiteitenplan.

Ik wil je vragen deze stukken zsm door te sturen naar de provincie.

BVD

Met vriendelijke groet,

ir.
Omgevingsmanager technische projecten / adviseur planvorming
Team Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (T-A5H)
Afdeling Projecten Watersysteem, -keten en Wegen (A-PSK)

Tel: 06-

Bereikbaar van maandag t/m donderdag

T: (0344)
M: 06
E: @wsrl.nl

Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN Tiel

Bezoekadres:
De Blomboogerd 1
4003 BX Tiel

Van: <@at-kb.nl>
Verzonden: donderdag 23 oktober 2025 14:58
Aan: <@wsrl.nl>
CC: <@at-kb.nl> <@wsrl.nl>;

<[redacted]@at-kb.nl>

Onderwerp: Re: [Externe-mail]Re: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Beste [redacted],

Vanochtend hebben we de reactie van [redacted] ontvangen. Daarin staan aanvullende vragen.

Beantwoorden van de vragen

Het grootste deel van de vragen kunnen wij niet beantwoorden. In de bijlage vind je het document als PDF met onze opmerkingen erin.

De antwoorden moeten binnen vier weken worden opgestuurd via het loket. Het zou fijn zijn als jullie de vragen kunnen beantwoorden en deze mogen jullie dan naar ons opsturen. Doe dit wel tijdig zodat wij tijd hebben om het via het loket in te sturen.

Document onvolledig

Het bestand betreft een word.document en er staat geen datum op en de geadresseerde is niet ingevuld, ik vraag [redacted] dit nog aan te passen zodat het goed en herleidbaar is.

Wie doet nader onderzoek

Verder is onze vraag, wat de wens vanuit jullie is. Uit de quickscan van 2025 (met daarbij uitgevoerd nader onderzoek) blijkt dat er nog nader onderzoek moet worden gedaan naar heikikker. Gaan jullie dit onderzoek intern laten uitvoeren? Of zouden jullie een offerte willen ontvangen voor het naderonderzoek?

Mochten er nog vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur Terrestrische Ecologie | www.at-kb.nl

Aanwezig: maandag - vrijdag

Standplaats: Wageningen

Telefoon: +31 (0) [redacted]

In [de wereld van ATKB](#) ziet u waar we u nog meer bij van dienst kunnen zijn.

Dit bericht (inclusief eventuele bijlagen) is vertrouwelijk. Wanneer u dit bericht ten onrechte heeft ontvangen dient u de afzender hiervan onmiddellijk per kerende e-mail op de hoogte te brengen en dit bericht te verwijderen uit uw systeem. Elk ongevoegd gebruik en/of ongevoegde verspreiding van dit bericht is niet toegestaan.

Op al onze offertes, aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de algemene voorwaarden Rechtsverhouding opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur, bekend als DNR2011, die op 2013 is gedeponereerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam onder nummer 56/2013. DNR2011 is te vinden op [onze website](#). Op eerste verzoek wordt de papieren versie van DNR2011 kosteloos toegezonden. De toepasselijkheid van andere algemene inkoop- of leveringsvoorwaarden wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Van [redacted] <[\[redacted\]@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)>

Verzonden: donderdag 23 oktober 2025 10:44

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>; [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>

Onderwerp: RE: [Externe-mail]Re: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Beste [redacted]

In de bijlage vindt u een lijst met aanvullende vragen over het project. Het aanleveren van uitsluitend een quickscan is onvoldoende om een vergunning op te kunnen verlenen.

Graag een geüpdatet versie van het activiteitenplan aanleveren en de vragen in de bijlage te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Deze gaan we toevoegen aan de ontheffingsaanvraag.
Op de nieuwe inrichtingstekening is ook te zien dat er vijf in plaats van vier takkenrillen zijn gepland. Dit zorgt voor nog meer opties voor eventuele aanwezige kleine marterachtigen.
Het aanvullende detail dat u noemt, dat de takkenrillen elke 5 jaar aangevuld zullen worden, wordt overgenomen en zal worden uitgevoerd.

Havik

Er zal een onderzoek plaatsvinden alvorens de werkzaamheden worden gestart als deze starten in augustus / september. De resultaten worden in een notitie verwerkt en deze zal naar u worden opgestuurd.

Cameravalonderzoek das/vos

Dit onderzoek loopt op dit moment, er zijn meerdere cameravallen geplaatst, daarbij worden ook kleine marterachtigen meegenomen.

Houtopstanden

Er zijn meerdere bomen herplant op het terrein van de voormalige zuivering. Om hoeveel bomen het gaat ontvangt u later, deze informatie was op het moment van versturen van deze mail niet paraat i.v.m. vakanties. Ook is er sprake van spontane opslag van hout en struweel op het gedeelte dat voorheen is onderhouden en/of gekapt.

Indien er geen vragen of aanvullingen meer zijn, dan zorg ik dat de ontheffingsaanvraag wordt aangepast en dat deze verder in behandeling genomen kan worden.

Met vriendelijke groet,

Adviseur Terrestrische Ecologie | www.at-kb.nl

Aanwezig: maandag - vrijdag

Standplaats: Wageningen

Telefoon: +31 (0)6

In [de wereld van ATKB](#) ziet u waar we u nog meer bij van dienst kunnen zijn.

Dit bericht (inclusief eventuele bijlagen) is vertrouwelijk. Wanneer u dit bericht ten onrechte heeft ontvangen dient u de afzender hiervan onmiddellijk per kerende e-mail op de hoogte te brengen en dit bericht te verwijderen uit uw systeem. Elk ongevoegd gebruik en/of ongevoegde verspreiding van dit bericht is niet toegestaan.
Op al onze offertes, aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de algemene voorwaarden Rechtsverhouding opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur, bekend als DNR2011, die op 2013 is gedeponeerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam onder nummer 56/2013. DNR2011 is te vinden op [onze website](#). Op eerste verzoek wordt de papieren versie van DNR2011 kosteloos toegezonden. De toepasselijkheid van andere algemene inkoop- of leveringsvoorwaarden wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Van [\[redacted\]@at-kb.nl](#)>

Verzonden: vrijdag 11 juli 2025 15:51

Aan: [\[redacted\]@ gelderland.nl](#)>

CC: [\[redacted\]@wsrl.nl](#)>; [\[redacted\]@wsrl.nl](#)>; [\[redacted\]@at-kb.nl](#)>;

[\[redacted\]@wsrl.nl](#)<[\[redacted\]@wsrl.nl](#)>; [\[redacted\]@ gelderland.nl](#)<[\[redacted\]@ gelderland.nl](#)>; [\[redacted\]@at-kb.nl](#)<[\[redacted\]@at-kb.nl](#)>

Onderwerp: Re: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Geachte [\[redacted\]](#) [\[redacted\]](#)

Ik heb deze week een mail gestuurd naar de opdrachtgever met de vraag of ze door willen gaan, ervanuit gaande dat ze vergeten waren ons en u op de hoogte te brengen.

De opdrachtgever geeft aan door te willen gaan, en stuurt mij volgende week aanvullende en aangepaste tekeningen en informatie op.

De zaak loopt dus nog, bedankt voor uw geduld.

Met vriendelijke groet,

Adviseur Terrestrische Ecologie | www.at-kb.nl

Aanwezig: maandag - vrijdag

Standplaats: Wageningen

Telefoon: +31 (0)6

In [de wereld van ATKB](#) ziet u waar we u nog meer bij van dienst kunnen zijn.

Dit bericht (inclusief eventuele bijlagen) is vertrouwelijk. Wanneer u dit bericht ten onrechte heeft ontvangen dient u de afzender hiervan onmiddellijk per kerende e-mail op de hoogte te brengen en dit bericht te verwijderen uit uw systeem. Elk ongevoegd gebruik en/of ongevoegde verspreiding van dit bericht is niet toegestaan.

Van: [redacted] <[\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl)>

Verzonden: donderdag 15 mei 2025 13:33

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>;

[redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl)>;

[redacted] <[\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl)>

Onderwerp: RE: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Hallo [redacted],

Ik heb na dit bericht niets meer mogen ontvangen. Is er al meer bekend over het potentieel buizerdnest en de mitigatie voor o.a. de poelkikker etc.?

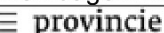
Met vriendelijke groet,

[redacted]

Vergunningverlener omgevingswet Flora- en Fauna-activiteit

Mobiel, sms of whatsapp 06 [redacted] | [\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl) | www.gelderland.nl

werkdagen: maandag | dinsdag | woensdag | donderdag |

 provincie

Gelderland

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 18 maart 2025 15:56

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>; [redacted] (ATKB) <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>;

[redacted] <[\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl)>

Onderwerp: RE: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Beste [redacted]

We hebben op meerdere punten aanvullingen of nuanceringen die we aan de notulen willen toevoegen.

Houtopstanden:

3. Er staat: "De opdrachtgever kan berekenen hoeveel houtopstand er nu in het plan staat." Echter moet een vergunningverlener van de provincie Gelderland beoordelen of dit voldoende is voor de regels omtrent houtopstanden.

4. [redacted] is al op locatie geweest. Hier heeft hij het havik nest aangetroffen en een roofvogel waargenomen. De roofvogel kon niet door hem gedetermineerd worden. Hij heeft op de locatie van de houtopstanden ook meerdere wissels aangetroffen. Het is onduidelijk of het gaat om wissels van bijvoorbeeld das of vos, maar de sporen zijn niet van kleine marterachtige. Graag zien wij een camera onderzoek om uit te sluiten dat er dassen in het plangebied aanwezig zijn. Deze camera's kunnen worden geplaatst tijdens het bezoek voor de horst.

Poelkikker:

1. De eisen voor de das kunnen niet 1 op 1 worden overgenomen, maar kan wel als inspiratie/richtlijn dienen.
2. De manier van het creëren van de kwaliteitsverbetering is geopperd door [redacted] van ATKB. Het klopt dat de provincie Gelderland een kwaliteitsverbetering eist om te compenseren met een kleiner oppervlakte leefgebied dan er verloren gaat. Het loswerken van de grond is een minimale kwaliteitsverbetering en onvoldoende voor een ontheffing. Voor de kwaliteitsverbetering moet gedacht worden aan aanbieden van kwalitatief goed voortplantingswater, zomer- en winterhabitat. Als natuurvriendelijke oevers niet aangelegd kunnen worden kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan een poel. "

Kleine marterachtige:

3. Wij hanteren als eis de maten uit het kennisdocument kleine marterachtige dat een marterhoop moet minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog zijn. Daarnaast moet deze elke vijf jaar aangevuld worden met nieuw materiaal. Dit is niet genoemd tijdens het overleg, omdat het een klein detail is. De takken rillen mogen inderdaad 1,5 bij 1,5 bij 3.

Havik:

4. Ik heb navraag gedaan over het havik nest. Het aantonen dat het nest meerdere jaren niet gebruikt wordt, geldt alleen als de nestboom gekapt moet worden. Hier is geen sprake van, omdat het nest buiten het plangebied ligt. Als het nest niet gebruikt wordt, kan het ook niet verstoord worden. Regulier onderzoek is afdoende om het gebruik van een nest uit te sluiten. Dit onderzoek moet dus in het seizoen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden worden uitgevoerd (als er eind zomer/najaar wordt gestart).
5. Als aanvulling op het gesprek: Het werken binnen het broedseizoen onder speciale werkwijze is wel vergunningplichtig en er moet ook bewezen worden dat de jongen dan niet meer afhankelijk zijn van het nest of de directe omgeving van het nest. De jongen zijn nog wel kwetsbaar vlak nadat ze het nest hebben verlaten.

Gewone dwergvleermuis:

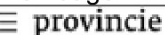
2. Het realiseren van verblijfplaatsen en verblijfplaatsen heeft een zeer sterke voorkeur. Er mogen alleen paalkasten geplaatst worden als de huidige bebouwing niet geschikt is en ook niet geschikt gemaakt kan worden, door bijvoorbeeld openingen te maken in de spouw of een opbouw te maken. Voor de opbouw zou gekeken worden naar de draagkracht van het dak van de huidige bebouwing als onderbouwing waarom het gebouw al dan niet mogelijk geschikt gemaakt kan worden als permanente mitigatie.

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlener omgevingswet Flora- en Fauna-activiteit

Mobiel, sms of whatsapp 06- [redacted] [\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl) | www.gelderland.nl

werkdagen: maandag | dinsdag | woensdag | donderdag |

 provincie

Gelderland

 Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Van [redacted] [\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)

Verzonden: dinsdag 11 maart 2025 17:00

Aan: [redacted] [\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl); [redacted] [\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl); [redacted]

<[\[redacted\]@ gelderland.nl](mailto:[redacted]@ gelderland.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)>; [redacted] (ATKB) <[\[redacted\]@at-kb.nl](mailto:[redacted]@at-kb.nl)>; [redacted] [\[redacted\]@wsrl.nl](mailto:[redacted]@wsrl.nl)

Onderwerp: Notulen - RWZI te Aalst (kenmerk 2023-002753)

Geachte [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted], beste [redacted] en [redacted],

Allereerst bedankt voor het overleg van vanochtend over RWZI - Aalst (kenmerk 2023-002753)

Hieronder treffen jullie de notulen die ik tijdens ons overleg heb gemaakt, kunnen jullie je hierin vinden? Als jullie aanvullingen of wijzigingen hebben, dan verneem ik dat graag. Dit om alles correct en spoedig met de opdrachtgever te kunnen afstemmen.

Notulen:

Betrokken personen bij het gesprek:

Provincie Gelderland - [redacted] (inhoudelijk beoordelaar), [redacted] (ecologie) en [redacted] (houtopstanden).

ATKB - [redacted] (ecoloog)

Houtopstanden:

1. er is illegaal gekapt, er wordt niet uitgegaan van snoei.
2. Er wordt een **nieuwe quickscan** geëist voor de nu nog te kappen houtopstanden binnen het plangebied.
3. Er is een **maatwerkvoorschrift** met een duidelijk en goed plan voor de herplant-plannen. Er wordt op dit moment uitgegaan van minimaal 37 are. De OG kan berekenen hoeveel er nu in het plan staat en of dit voldoende is. De opdrachtgever kan berekenen hoeveel er nu in het plan staat, en of dit voldoende is.
4. [redacted] wil deze week zelf langs het projectgebied gaan om het te beoordelen. Ik heb voorgesteld dat het slim was om dit met jullie te doen zodat jullie de plannen etc. zelf kunnen toelichten, en gevraagd of hij toegang tot het terrein nodig heeft. Om de situatie goed te kunnen beoordelen raden wij een terreinbezoek en daarmee een afspraak met de opdrachtgever aan.
5. Er wordt strikt vastgehouden aan alle gestelde eisen en voorschriften.

Poelkikker

1. **vegetatie op het park.** Er moet worden gekeken naar het beleidsdocument voor das om te bepalen wat er aan oppervlak 'geschikt' foerageergebied/zomerhabitat blijft voor poelkikker. Hierbij gaat het om de functionele stroken gras/kruiden die tussen de zonnepanelen kunnen groeien. Onder de panelen wordt het vaak te kaal en dat wordt dus niet meegerekend als geschikt habitat.
 1. Bij selectie van kruiden en grassen die schaduwbestendig zijn, kan een monitoringseis worden opgelegd of het daadwerkelijk groeit.
2. Voor kwaliteitsverbetering (eis van provincie) van het habitat voor kikker is er geopperd dat er met de hand (met schep) in de bosschages, grond wordt losgewerkt. Hierdoor wordt het doden van marterachten en poelkikkers voorkomen (ivm geen inzet van groot materieel), en wordt er geen groot gebied aan bosschages kapot gemaakt door het materieel en blijft geschikt gebied, geschikt.
3. Duidelijk aangeven waarom een natuurvriendelijke oever niet kan (bijv. aan de kant van het plangebied --> zou betekenen dat bosschages/bomen weg moeten --> niet wenselijk ivm marterachtigen, of veiligheid met betrekking tot het zonnepanelenpark, jullie zijn geen eigenaar van de sloten en mogen daar niet zomaar wat aan veranderen?, veiligheid van weggebruikers/boeren die het land gebruiken, en de huidige geschikte zwem plekken en oevers, worden door de plannen niet aangetast. Anders moet het verder van het plangebied, wat mogelijk niet functioneel is voor poelkikker (vraag of poelkikker het dan kan bereiken en dus of het zinrijk is voor poelkikker).
4. Duidelijk maken dat RWZI wel wil om de poelkikker te helpen!

Kleine marterachtigen

1. Toevoegen aan de ontheffingsaanvraag (advies),
2. Akkoord met vier takkenrillen (1.5 meter hoog, 1.5 meter breed en 3 meter lang met een marterbox in het midden)
3. Als bosschage aan westzijde ook wordt gerealiseerd dan is dit voldoende compensatie (i.c.m. punt 2).

Havik

1. Advies om nu check te doen graag opvolgen
2. Beoordelen of en waar het horst (nest) is
3. Als er een horst wordt aangetroffen, staat bepalen en onderbouwen met foto's. Als blijkt dat deze kapot is of anderszins niet meer gebruikt wordt, kijken of dit nog als een horst gezien kan worden. Misschien moet er namelijk aangetoond worden dat een horst meerdere jaren niet in gebruik is. Prov. Gelderland moest nagaan of dit moet en zoja hoeveel jaar.
4. Als er een horst is dat mogelijk actief is, moet een ecooloog bepalen of het actief is en eventueel met ecologische begeleiding bepalen wanneer de werkzaamheden kunnen starten. (Na uitvliegen van jongen, als deze niet meer gebruik maken van het horst/directe omgeving). Binnen actieve broedperiode en verstoringssafstand mag er ten alle tijden niet gewerkt worden.

Gewone dwergvleermuis

1. Toevoegen aan ontheffingsaanvraag (advies)
2. Vier permanente verblijfplaatsen realiseren, maximaal 50% mag op palen (indien mogelijk).
3. Huidige pand beoordelen of het open stootvoegen heeft (tegelijk met havik-controle). Ook even met endoscoop bepalen hoeveel ruimte er dan is.
4. Optioneel als voorgaande niet goed/geschikt/voldoende is: duurzame (niet van hout) kraamkasten plaatsen, invliegopening ten alle tijde op minimaal 3m hoogte.
5. Paalkasten met meerdere lagen, zodat het geschikt is voor meerdere functies van vleermuis.

Einde.

Met vriendelijke groet,

Adviseur Terrestrische Ecologie | www.at-kb.nl

Aanwezig: maandag - vrijdag

Standplaats: Wageningen

Telefoon: +31

In [de wereld van ATKB](#) ziet u waar we u nog meer bij van dienst kunnen zijn.

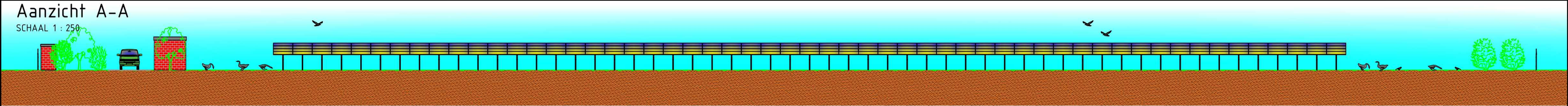
voor natuur
en leefomgeving

Dit bericht (inclusief eventuele bijlagen) is vertrouwelijk. Wanneer u dit bericht ten onrechte heeft ontvangen dient u de afzender hiervan onmiddellijk per kerende e-mail op de hoogte te brengen en dit bericht te verwijderen uit uw systeem. Elk ongevoegd gebruik en/of ongevoegde verspreiding van dit bericht is niet toegestaan.

Op al onze offertes, aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de algemene voorwaarden Rechtsverhouding opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur, bekend als DNR2011, die op 2013 is gedeponneerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam onder nummer 56/2013. DNR2011 is te vinden op [onze website](#). Op eerste verzoek wordt de papieren versie van DNR2011 kosteloos toegezonden. De toepasselijkheid van andere algemene inkoop- of leveringsvoorwaarden wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen.

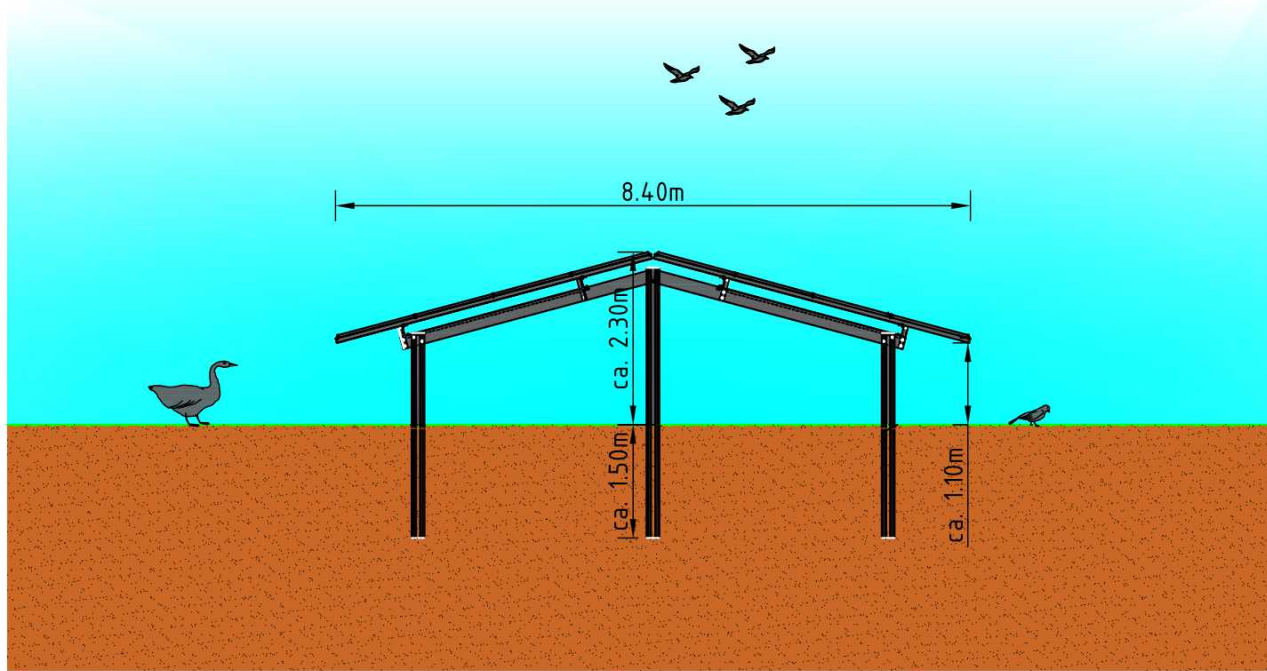
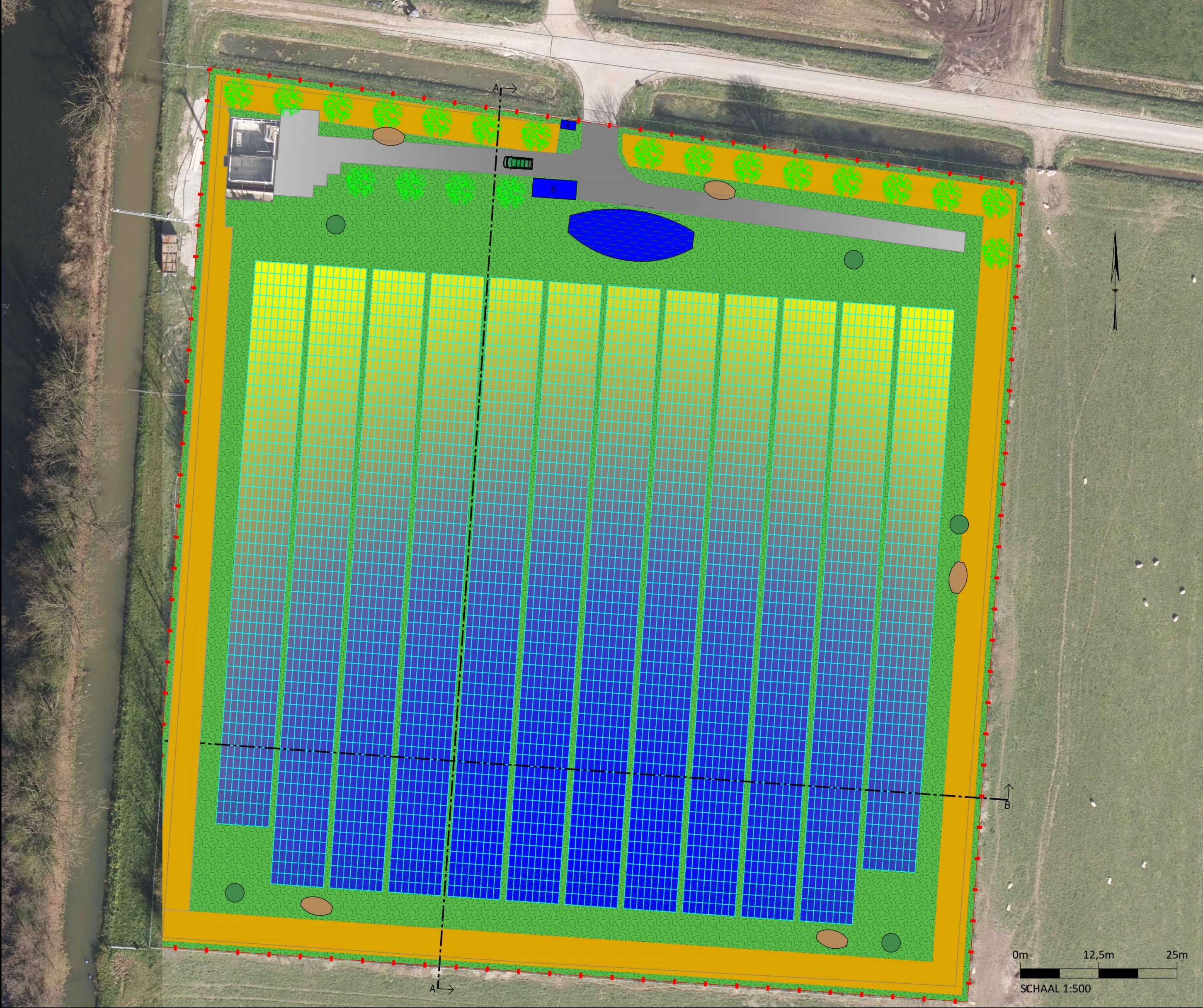
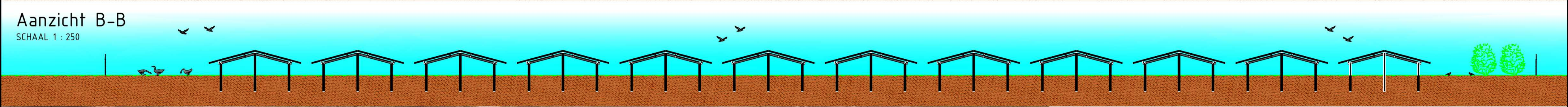
Aanzicht A-A

SCHAAL 1 : 250

Aanzicht B-B

SCHAAL 1 : 250

Detail paneel

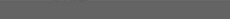

SCHAAL 1 : 100

Legenda

- kruidentrijk grasland
Noordzijde: ca. 1600 m²
Zuidzijde: ca. 800 m²
Zijkanten: ca. 350 m² per zijde
- struweelhaag max. 3m hoog
- bestaande asfaltverharding handhaven
- Bestaand hekwerk
- Bomen aanplanten (20 stuks) max. kruinhoogte 4m- onderlinge plantafstand: 8m
Boomsoorten aanplanten (gemixt):
 - Zwarte els
 - Schietwilg
 - Gewone esdoorn
 - Veldesdoorn
 - Gewone es
 - Ruwe berk
- Technische ruimte:
 - A Inkoopstation afm. 2.40*1.38*2.35m (L*B*H)
 - B Transformator / schakelruimte afm. 7.00*3.00*3.00m (L*B*H)
- Paddenpoel doorsnede ca. 20m.
Flauwe oever noord, steil/normale oever noord.
- Takkenril
- Marterhopen Ø3m
1-1.5m hoog

OPMERKINGEN:

- VERMOGEN ZONNEPARK: 2000 Kw
- JAAROPBRENGST ZONNEPARK AALST: CA. 1.75 MWh PER JAAR
- TOTAAL 5200 ZONNEPANELEN
- OPSTELLING OOST-WEST GEORIËNTEERD
- PERCEEL BKL08 K1154 OPP. 18.860M², GROEN OPP. CA. 7269M² (= OPP. GROEN CA. 38,5%)

Versie:	Datum:	Omschrijving:			Getekend:	Gecontroleerd:
 Waterschap Rivierenland		Project: Opstellingstekening zonnepark RWZI Aalst				
		Onderdeel: Overzicht met aanzichten en details				
		Projectnr: 100786		Datum:	Blad: 1 van: 1	
		Getekend: 		13-11-2025	Status: VO	
		Gecontroleerd: 		13-11-2025	Versie: 1	
Bezoekadres: De Blomboogerd 1 4003 BX, Tiel tel: (0344) 64 90 90 URL: www.waterschaprivierenland.nl		Besteksnr:		Schaal: 1:500/1:250/1:100		
		Tekeningnr:		Formaat: A2		

Activiteitenplan soortenbescherming poelkikker, heikikker en bunzing i.k.v. Omgevingswet

Zonnepark op terrein voormalige rioolwaterzuivering, Aalst

 20 november 2025

sterke dijken

schoon water

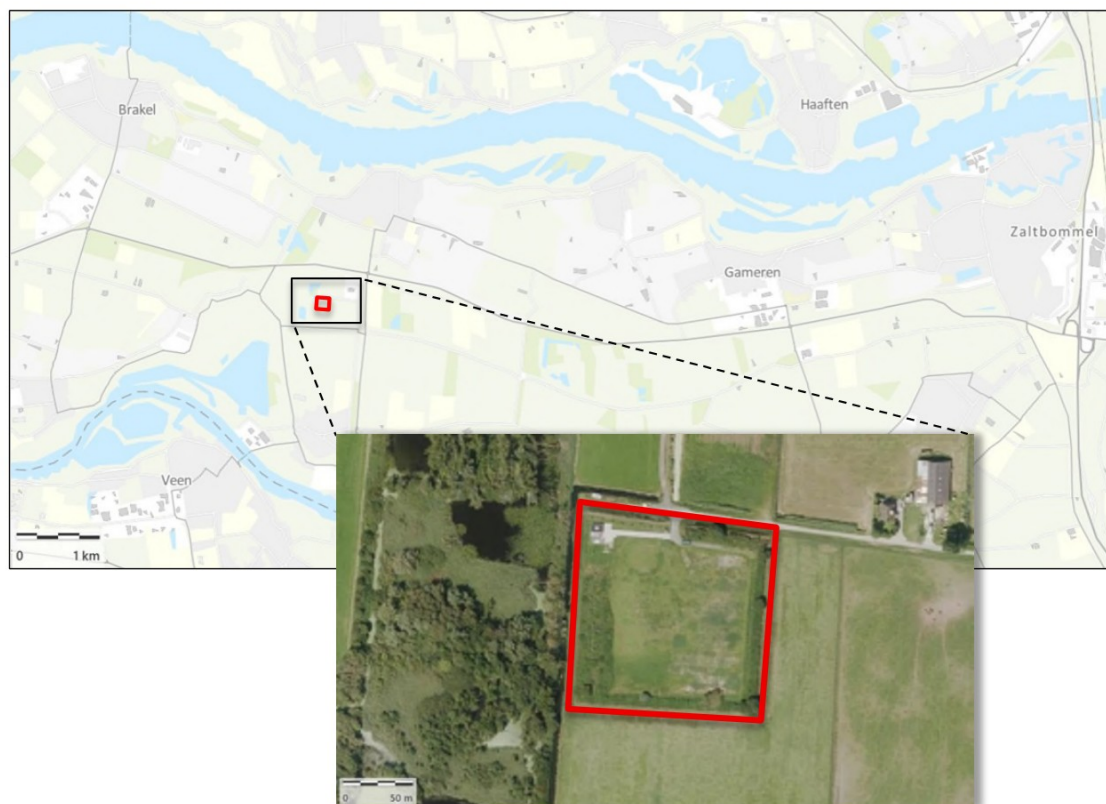
1. Inleiding

Waterschap Rivierenland (WSRL) is voornemens om in het kader van verduurzaming een zonnepark aan te leggen op het terrein van de voormalige rioolwaterzuivering te Aalst, gemeente Zaltbommel (figuur 1). Deze ingreep dient in overeenstemming met de Omgevingswet, onderdeel natuurbescherming, plaats te vinden. Er dient daarom van te voren gekeken te worden naar mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en delen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Een quickscan flora en fauna is hiervoor in 2021 door ATKB uitgevoerd. Vervolgens is in datzelfde jaar aanvullend onderzoek gedaan naar amfibieën, kleine marters en vleermuizen. Daarbij is de poelkikker aangetroffen in de sloot aan de noordzijde, buiten het terrein. Conclusie was dat het terrein daarom land- en winterhabitat van de poelkikker is.

In 2025 is door WSRL een update gedaan van deze quickscan van ATKB, inclusief een update van het nader onderzoek naar kleine marters. Daar kwam uit naar voren dat het niet uit te sluiten is dat de bunzing een verblijfplaats heeft in het gebied, in het omringende struweel. Er wordt verder vanuit gegaan dat poelkikker en heikikker gebruik maken van het terrein als overwinterings- en foerageergebied. Onderzoek naar beide kikkers is niet opnieuw uitgevoerd, omdat maatregelen sowieso getroffen worden, ongeacht de uitkomst. Vleermuizen kunnen worden uitgesloten omdat aanwezige gebouwen in de tussentijd zijn gesloopt en de enkele bomen niet geschikt zijn. Essentieel leefgebied of vliegroutes worden verder niet aangetast.

Onderhavige rapportage is een update van het activiteitenplan uit 2023 uitgevoerd door ATKB. Het beschrijft met name de mitigerende maatregelen die zullen worden genomen ten gunste van kleine marters (specifiek de bunzing), poelkikker en heikikker. Aantasting van het functionele leefgebied van deze soorten door de aanleg van de zonnepanelen kan namelijk niet worden uitgesloten.

Figuur 1. Ligging en luchtfoto van de omgeving van RWZI Aalst en het plangebied.

2. Plangebied

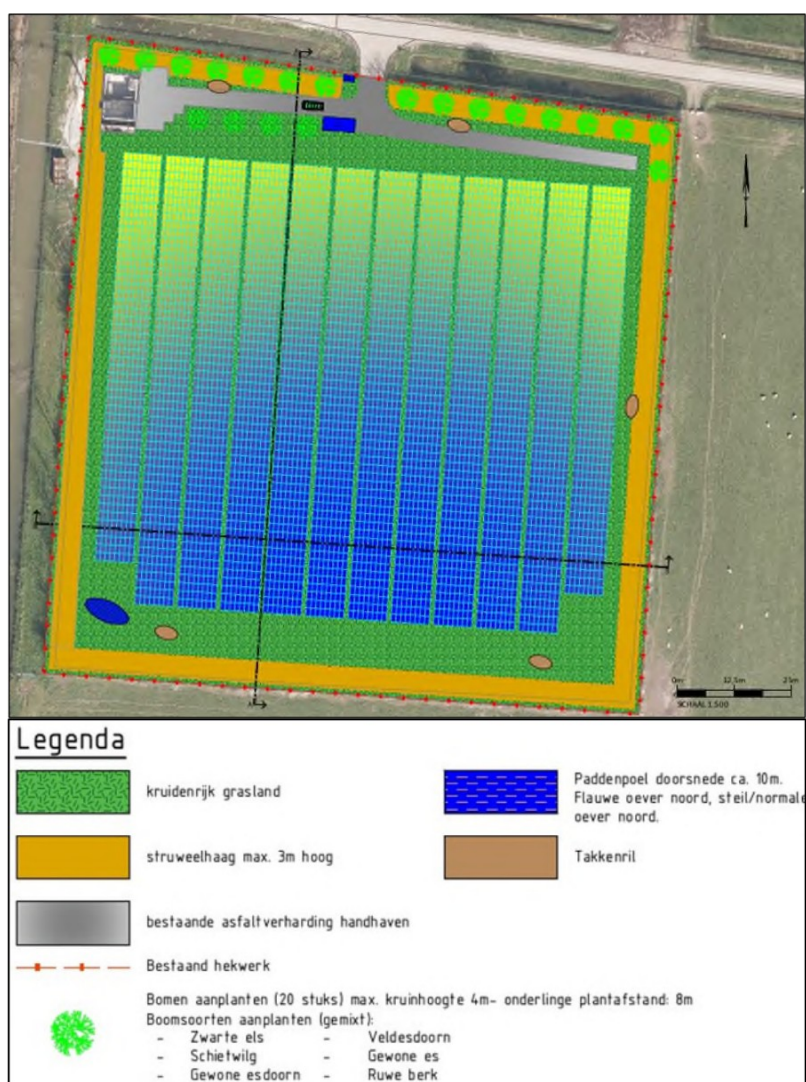
De locatie voor de geplande zonnepanelen betreft het terrein van de voormalige rioolwaterzuivering (RWZI) te Aalst, aan de weg de Schout. In 2025 was er geen sprake meer van gebouwen en constructies voor het functioneren van de rioolwaterzuivering aanwezig. De enige twee nog aanwezige gebouwtjes zijn een inkoopstation en een transformator. De ontmanteling van de RWZI vond plaats in 2022 en het huidige inkoopstation is gebouwd in 2020. Aan de noordzijde en westzijde van het terrein liggen, buiten het hekwerk, sloten. Om het terrein, op ca. een tot drie meter van het hekwerk staat met uitzondering van de noordwesthoek, een houtsingel met diverse soorten struiken en enkele loofbomen (vooral veldesdoorns). Het centrale deel is begroeid met kruidenrijke hoge grasvegetatie, voornamelijk gemaaid vanuit sinusbeheer.

Figuur 2. Indruk van het plangebied (juli 2025), linksboven transformator, rechtsboven het inkoopstation.

3. Werkzaamheden en planning

De werkzaamheden bestaan uit de aanleg van oost-westgerichte zonnepanelen op het terrein van de voormalige RWZI (fig. 3). Naast de plaatsing van de panelen, inclusief ondersteuning en bekabeling, zal er een struweelhaag aan de buitenrand tegen het hekwerk worden aangelegd en verder komen er takkenrillen en marterhopen, een poel en wordt er ruimte vrijgehouden voor kruidenrijk grasland. Tenslotte zullen er ca. 20 bomen worden gepoot. Bestaande volwassen bomen zullen grotendeels behouden blijven. De werkzaamheden worden naar huidige inzichten uitgevoerd in 2028.

Figuur 3. Ontwerptekening zonnepark Aalst (juli 2025), inclusief maatregelen ten gunste van poelkikker, heikikker en bunzing. De poel zal aan de noordkant worden aangelegd om te voorkomen dat deze in de schaduw ligt. Takkenrillen worden gecombineerd met takkenhopen, geschikt voor kleine marters.

4. Verbodsbepalingen

Voor poelkikker en zekerheidshalve (ondanks geen recent onderzoek of aantreffen in 2021) ook heikikker wordt aangenomen dat het terrein behoort tot het essentiële leefgebied, buiten de voortplantingstijd. Derhalve dient voor art. 11.46 lid 1a, 1b en 1d van de Omgevingswet een Omgevingsvergunning Flora en Fauna activiteit aangevraagd te worden.

- Lid 1a: het opzettelijk doden of vangen van betreffende kikkers;
- Lid 1b: het opzettelijk verstoren van betreffende kikkers;
- Lid 1d: het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van betreffende kikkers.

Voor de bunzing wordt op basis van recent onderzoek ook een Omgevingsvergunning Flora en Fauna activiteit aangevraagd voor artikel 11.54:

- Lid 1b: het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren.

Dit is inclusief functioneel leefgebied.

Dit activiteitenplan vormt de onderbouwing voor deze vergunningsaanvraag.

5. Maatregelen

Poelkikker en heikikker

- Het plangebied wordt aan de noordkant buiten de voortplantingsperiode van heikikker en poelkikker (tussen half oktober en half februari) afgezet met een amfibieënscherm. Door het scherm aan de terreinzijde ervan op diverse plaatsen te voorzien van een schuinoplopende hoop grond wordt ervoor gezorgd dat kikkers naar de voortplantingssloot kunnen, maar niet terug naar het RWZI terrein. Het scherm wordt langs de volledige noordrand van het plangebied aangebracht en tot 25m langs de oost- en westzijde (fig. 4). Ten minste 50 cm hoog. Ook wordt het minimaal 10 cm diep ingegraven. Het eenvoudigst is om dit scherm aan de buitenkant van het hekwerk vast te maken. Bij de inrit van het terrein wordt het scherm in het hek verwerkt of wordt een uitneembaar schermdeel geplaatst zodat er geen permanente opening is in de afzetting, maar verkeer het terrein wel op en af kan. Het amfibiescherm zal aanwezig blijven tot het eind van het werk. Aan de noordkant van de weg Schout en in het natuurgebied aan de westkant is ruim voldoende land- en overwinteringshabitat aanwezig voor tijdens het werk (najaar van 2028 en wellicht de winter). Na de winter van 2028/2029 is het terrein weer toegankelijk voor de kikkers en geeft het kruidenrijk grasland en het nieuwe struweel voldoende voedsel- en schuilgelegenheid.

Op deze manier wordt doding en verstoring van exemplaren die zich binnen het plangebied (landhabitat) bevinden zoveel mogelijk voorkomen. Voor de exemplaren die niet zelfstandig uit het plangebied kunnen en mogelijk gedood (en/of verstoord) worden bij de werkzaamheden, wordt een vergunning aangevraagd, evenals als voor het tijdelijk aantasten van het landhabitat.

Figuur 4. Locatie van het amfibiescherm.

- Middels enkele aanvullende locatie inspecties door een ecooloog, waarbij het plangebied aan de binnenzijde van het scherm wordt doorlopen, wordt gecontroleerd of er nog individuen aanwezig zijn aan de binnenzijde van het scherm.
- De gewenste periode om de werkzaamheden te starten is nadat de volwassen hei- en poelkikkers het terrein hebben verlaten, dus vanaf half juni. Een ecooloog voert voorafgaand aan de start van de werkzaamheden nog één inspectie op poel- en heikikkers uit en vangt ze weg, voordat de werkzaamheden starten.

- Maar er dient nog rekening gehouden te worden met andere relevante beschermde soorten: havik, bunzing, broedvogels. Start werk kan daarom vanaf 1 september.
- Er zal een struweelhaag met struiken en enkele hoge bomen rondom het gehele terrein worden gerealiseerd. Ook zullen tussen, onder en rond de zonnepanelen gras en kruiden worden ingezaaid. Zo blijft er land- en overwinteringsbiotoop behouden voor beide kikkersoorten en gaat het oppervlakte groen ten opzichte van de situatie ten tijde van de actieve RWZI er sterk op vooruit.
- Er zal een amfibiepoel met een doorsnede van ten minste 20 meter aan de noordzijde van het terrein worden aangelegd. Deze is het op de tekening van figuur 3 nog ingetekend aan de zuidzijde maar aan de noordzijde is beter vanwege het ontbreken van schaduw. Het beheer en onderhoud ervan zal worden aangepast zodat deze optimaal blijft voor zowel poel- als heikikker.

Bunzing

- Het plangebied kan essentieel zijn voor de waargenomen bunzing. Er zal daarom buiten de kwetsbare periode van de bunzing worden gewerkt/gekapt. Dat is buiten de periode 1 maart tot 1 september.
- Er zal gelegenheid tot verblijf- en rustplaats worden gecreëerd in de vorm van struweel, takkenrillen en marter-/takkenhopen.
- Er zal gelegenheid tot foerageren worden gecreëerd in de vorm van het kruidenrijke grasland, de amfibiepoel en het struweel.
- Er zal toegang worden gemaakt voor bunzing en andere kleine zoogdieren door gaten van ca. 40x40cm te maken in het omringende hekwerk.
- Er zal één richting op gewerkt bij kap van struiken.

6. Gunstige staat van instandhouding

In de Omgevingswet is opgenomen dat een vergunning enkel verleend wordt indien er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De volgende criteria zijn van belang bij het onderbouwen dat de staat van instandhouding niet in het geding is:

- De omvang van de populatie;
- De verspreiding van de populatie;
- Het leefgebied;
- Toekomstperspectief.

Bij het bepalen van de staat van instandhouding bepaalt de zeldzaamheid van de soort het schaalniveau. Voor de poelkikker, heikikker en bunzing worden zowel op landelijk als lokaal niveau een beschrijving gegeven.

Poelkikker: Omvang populatie en verspreiding

Het is onduidelijk hoe groot de populatie poelkikkers in Nederland is. De soort komt voor op de hoge zandgronden en laag dynamische plekken in het rivierengebied en is vrijwel overal ten oosten van de lijn Breda – Utrecht – Leeuwarden te vinden. In de omgeving van het plangebied is de soort bekend uit de uiterwaarden van de Waal, daar waar de afgedamde Maas aansluit op de Waal, circa 11 km ten westen van het plangebied. Omdat poelkikker moeilijk is te onderscheiden van de andere groene kikkers, wordt in het kennisdocument aangenomen dat de precieze verspreiding niet bekend is. Het is, gezien de verspreiding van de andere groene kikkers, aannemelijk dat de soort in meer poelen en watergangen langs de Waal voorkomt.

Het is niet te achterhalen hoe groot de populatie in de omgeving van Zuilichem is. Gezien er binnen het plangebied maar een enkel individu is aangetroffen en op basis van de verspreidingsgegevens weinig waarnemingen van de soort bekend zijn in de directe omgeving, is de te verwachten populatie relatief klein (niet meer dan enkele tientallen). Ook zijn tijdens het onderzoek in de nabije omgeving van het plangebied geen exemplaren van poelkikker waargenomen.

Poelkikker: Trend/toekomstperspectief

Sinds 1997 is de poelkikker opgenomen in het Netwerk Ecologische Monitoring. Uit deze gegevens blijkt dat aantallen poelkikkers sindsdien redelijk stabiel zijn en een licht positieve trend laten zien (RAVON, 2022). De bescherming van poelkikker en verbetering van de waterkwaliteit door de jaren heen speelt hier ook een rol in. Op basis van deze gegevens valt niet te verwachten dat de aantallen poelkikker in Nederland binnenkort significant achteruit zullen gaan.

Poelkikker: Conclusie gunstige staat van instandhouding

Het planvoornemen heeft betrekking op een zeer klein deel van de nationale en een klein deel van de lokale populatie poelkikker. Wel treedt tijdelijke verstoring op van landhabitat. Echter gezien de flexibiliteit van de soort en door de voorgenomen voorzorgsmaatregelen vormt dit geen belemmering.

Door het aanbieden van alternatief landhabitat tijdens de werkzaamheden, het behouden van het grootste deel van de bosschages en een toename van het leefgebied t.o.v. 2021 blijft tijdens de realisatiefase van het zonnepark en daarna voldoende landhabitat beschikbaar voor poelkikker. Het voortplantingswater wordt niet aangetast en zelfs uitgebreid. Zodoende is de gunstige staat van instandhouding van de poelkikker op geen enkel moment in het geding.

Heikikker: Omvang populatie en verspreiding

Het is onduidelijk hoe groot de populatie heikikkers in Nederland is. In Nederland komt de heikikker in alle provincies voor, met uitzondering van Flevoland. In het oosten liggen verspreidingskernen in Drenthe, Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, in het midden in Utrecht en Zuid-Holland op de overgangen van klei naar veen. Hij komt in de zandgebieden plaatselijk in hoge dichtheden (koren van enkele honderden exemplaren) voor in vennen en hoogveen. In het laagveen, de veenweidegebieden en de komgronden zijn de koren vaak meer verspreid en de concentraties van heikikkers minder groot (koren van enkele exemplaren). In de Bommelerwaard is de heikikker van slechts enkele locaties bekend. Voornamelijk uit de Boezem van Brakel maar ook van natuurgebiedje de Woord, op enkele honderden meters ten oosten van het plangebied. Mogelijk komt de soort ook voor in een vergelijkbaar natuurgebiedje direct ten westen van het plangebied. Ten tijde van gericht onderzoek naar de soort op en rond het plangebied, is de heikikker niet aangetroffen (ATKB, 2021). Het gaat in de Bommelerwaard dan ook om een wijdverspreide populatie met over het algemeen lage aantallen, behalve rond Loevestein. Gezien er binnen het plangebied geen enkel individu is aangetroffen en op basis van de verspreidingsgegevens weinig waarnemingen van de soort bekend zijn in de directe omgeving, is de te verwachten populatie relatief klein (niet meer dan enkele tientallen).

Heikikker: Trend/toekomstperspectief

Sinds 1997 is de heikikker opgenomen in het Netwerk Ecologische Monitoring. Uit deze gegevens blijkt dat aantallen heikikkers sindsdien redelijk stabiel zijn (Ravon, 2022). De bescherming van poelkikker en verbetering van de waterkwaliteit door de jaren heen speelt hier ook een rol in. Op basis van deze gegevens valt niet te verwachten dat de aantallen heikikkers in Nederland binnenkort significant achteruit zullen gaan.

Heikikker: Conclusie gunstige staat van instandhouding

In 2021 is de heikikker niet aangetroffen in of rond het plangebied. Aangezien er geen update van dit onderzoek is gedaan maar er een kans is dat de soort voorkomt, wordt er wel rekening met deze soort gehouden en worden er maatregelen voor zowel heikikker als poelkikker genomen. Het planvoornemen heeft bij aanwezigheid betrekking op een zeer klein deel van de nationale en een klein deel van de lokale populatie heikikker. Wel treedt bij aanwezigheid tijdelijke verstoring op van landhabitat. Echter gezien de flexibiliteit van de soort en door de voorgenomen voorzorgsmaatregelen vormt dit geen belemmering.

Door het aanbieden van alternatief landhabitat tijdens de werkzaamheden, het behouden van het grootste deel van de bosschages en een toename van het leefgebied t.o.v. 2021, inclusief een nieuwe poel, blijft tijdens de realisatiefase van het zonnepark en daarna niet alleen voldoende landhabitat beschikbaar voor heikikker, maar ook een uitbreiding van het voortplantingshabitat. Zodoende is de gunstige staat van instandhouding van de heikikker op geen enkel moment in het geding.

Bunzing: Omvang populatie en verspreiding

Het is onduidelijk hoe groot de populatie bunzings in Nederland is. In Nederland komt de bunzing in alle provincies voor, met uitzondering van de Waddeneilanden. De soort prefereert halfopen landschappen met veel variatie, zoals bossen, weiden en agrarische gebieden, en heeft een voorkeur voor gebieden dicht bij water, hoewel hij ook in drogere gebieden en in de winter nabij boerderijen wordt aangetroffen. Over de gehele de Bommelerwaard wordt de bunzing in lage aantallen waargenomen. Mogelijk komt de soort ook voor in een het natte natuurgebiedje direct ten westen van het plangebied, gezien de waarneming van een dode bunzing door een muskusrattenvanger in dit gebied in 2023. Gezien de soort een predator is met een ruim territorium zal er sprake zijn van hooguit een mannetje en vrouwtje in/rond het plangebied.

Bunzing: Trend/toekomstperspectief

De totale populatie werd voor de Rode Lijst in 2020 geschat op ca. 10,000 individuen. Vanwege de verborgen levenswijze zijn maar beperkt gegevens beschikbaar over de trendontwikkeling. Veel waarnemingen van de bunzing betreffen verkeersslachtoffers. Maar bunzingen komen ook regelmatig in vangmiddelen voor muskusratten terecht of vallen ten prooi aan gif ter bestrijding van ratten en muizen. Gegevens uit het meetnet Dagactieve Zoogdieren wijzen op een achteruitgang sinds 1997. De trend over de laatste 12 jaar is onzeker. De bunzing heeft een matig ongunstige staat van Instandhouding en staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst Zoogdieren (Compendium voor de Leefomgeving, 2024).

Bunzing: Conclusie gunstige staat van instandhouding

In 2025 is de bunzing één maal gefotografeerd in het plangebied. Ondanks dat het hier waarschijnlijk om een passant gaat en niet zeker is dat deze kleine marter een verblijfplaats in het gebied heeft of in hoe verre dit plangebied essentieel is, zullen er maatregelen worden genomen voor elk onderdeel van de functionele leefomgeving. Het planvoornemen heeft bij aanwezigheid betrekking op een zeer klein deel van de nationale en een klein deel van de lokale populatie bunzing. Wel treedt bij aanwezigheid tijdelijke verstoring en aantasting op van het habitat. Echter gezien de flexibiliteit van de soort, het grote leefgebied en door de voorgenomen voorzorgsmaatregelen vormt dit geen belemmering. Door het aanwezig zijn van alternatief leefhabitat tijdens de werkzaamheden, het behouden van het grootste deel van de bosschages en een toename van geschikt leefgebied t.o.v. 2021, inclusief marterhopen, takkenrillen en een nieuwe poel, blijft tijdens de realisatiefase van het zonnepark en daarna niet alleen voldoende voedsel- en schuilhabitat beschikbaar voor de bunzing, maar ook een uitbreiding van het voortplantingshabitat. Zodoende is de gunstige staat van instandhouding van de bunzing op geen enkel moment in het geding.

7. Alternatieven

Locatie en inrichting

Alternatieve locaties zijn geen optie voor het planvoornemen. Het Waterschap Rivierenland (WSRL) is eigenaar van dit perceel. De percelen eromheen, die zeer matig geschikt zijn als landhabitat voor poelkikke, heikikker en bunzing, zijn akkers en weilanden van boeren uit de omgeving. Het WSRL heeft een opgave om in 2030 energieneutraal te worden. Dit wordt door WSRL ingevuld door de aanleg van zonneparken op eigen grond en voor eigen gebruik, de bouw van energiefabrieken en door innovaties/besparingen. Omdat alle potentiële gronden van WSRL benut worden in het kader van de energietransitie is het geen optie om deze ontwikkeling op een ander eigendom van WSRL te realiseren. In het WSRL-beleid is opgenomen dat de energie-opgave (het in 2030 energieneutraal worden) op eigen grond gerealiseerd moet worden. Het opkopen van een perceel om deze tot zonnepark te ontwikkelen is hierdoor geen optie. In de directe omgeving heeft het WSRL verder geen percelen in eigendom, waardoor een alternatieve locatie niet mogelijk is.

Het plangebied wordt ontwikkeld in het kader van de energietransitie. De locaties van WSRL zijn hiervoor ook opgenomen in de Regionale Energie Strategie van de regio Fruitdelta/Rivierenland 1.0 (RES 1.0) (RES-team FruitDelta Rivierenland, 2021). Het huidige voornemen zorgt voor een optimale opbrengst van het perceel.

Werkwijze en planning

Door de werkzaamheden uit te voeren met inachtneming van de mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op poelkikker, heikikker en bunzing zoveel mogelijk voorkomen. De beste periode om de werkzaamheden uit te voeren is de actieve periode, omdat dan voorafgaand aan de werkzaamheden een tweetal extra inspecties door een ecooloog uitgevoerd kan worden, om onverhoopt achtergebleven exemplaren op te sporen. Verder zullen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van broedvogels, havik en bunzing worden uitgevoerd, dus vanaf september. De amfibieschermen dienen echter voor half februari te zijn geplaatst, zodat vroege heikikkers niet terug kunnen keren naar het plangebied.

Het is verder niet mogelijk om de werkwijze aan te passen met hetzelfde resultaat. De werkwijze en planning zoals beschreven in hoofdstuk 5 zorgen juist voor de minste negatieve effecten op de soorten.

Conclusie alternatieven

De huidige planning en locatie bieden de beste uitkomst voor de poelkikker, heikikker en bunzing zowel op de lange als korte termijn. Er is geen andere, bevredigende oplossing met een beter resultaat voorhanden.

8. Wettelijke belangen

Wettelijk belang

De vergunning wordt aangevraagd onder het volgende belang:

- *Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.*

Specifiek hiervan het onderdeel “dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu gunstige effecten”.

Onderbouwing wettelijk belang

Het Waterschap Rivierenland (WSRL) heeft een opgave om in 2030 energieneutraal te worden. Om hieraan te kunnen voldoen, legt het WSRL zonneparken aan op eigen grond en voor eigen gebruik, bouwt het energiefabrieken en werkt het aan innovaties/besparingen. Het aan te leggen zonnepark is opgenomen in de RES 1.0 (RES-team FruitDelta Rivierenland, 2021), waardoor het bijdraagt aan de landelijke energietransitie en aan de opwekking van duurzame energie. Het ontwikkelen van een betrouwbaar groen energienetwerk is van belang voor zowel de samenleving als voor het milieu. Door de aanleg van meer zonneparken kan sneller worden afgestapt van energieopwekking middels fossiele brandstoffen. Bij deze manier van energieopwekking komt veel CO₂ vrij, wat een negatief effect heeft op het milieu en daarmee indirect op de flora en fauna. Daarnaast hebben het winnen van de brandstoffen en de uitstoot een negatief effect op de volksgezondheid, zoals het geval bij het winnen van gas in Groningen.

Daarnaast heeft Nederland de doelstelling om in 2030 minimaal 27% van onze energie op te wekken uit duurzame bronnen (Rijksoverheid, 2022). Dit is een onderdeel van het klimaatakkoord en de Europese regelgeving. De ontwikkeling van het zonnepark draagt bij aan deze doelstelling. Naar verwachting levert het zonnepark 1,75 MWh per jaar aan het stroomnet.

Literatuur / bronnen

- ATKB, 2021. Quicksan Wet natuurbescherming RWZI Aalst. In opdracht van Waterschap Rivierenland. Kenmerk 20210143/rap01 v2.
- ATKB, 2021. Ecologisch onderzoek vleermuizen RWZI Aalst. In opdracht van Waterschap Rivierenland. Kenmerk 20211091/rap02.
- ATKB, 2022. Nader onderzoek RWZI Aalst. In opdracht van Waterschap Rivierenland. Kenmerk 20220665.
- WSRL, 2025. Quicksan Flora en Fauna i.k.v. Omgevingsswet. Zonnepark op terrein voormalig rioolwaterzuivering Aalst.
- <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/poelkikker>
- <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/heikikker>
- <https://www.clo.nl/indicatoren/nl155504-zoogdieren-van-de-habitatrichtlijn-1992-2022#:~:text=Bunzing,op%20de%20Rode%20Lijst%20Zoogdieren.>

Datum

29 oktober 2025

Zaaknummer

2023-002753

Onderwerp

Aanvullende gegevens aanvraag Wet
natuurbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 2

Locatie

De schout , Zuilichem

Activiteit

Aanleg zonnepark

Beste [REDACTED]

U heeft een aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming bij ons ingediend. Naar aanleiding van de beoordeling hebben we nog de volgende gegevens nodig:

Zonnepark:

- Hoe worden de paden beheerd?
Voorstel: Een maal per jaar maaien (rond eind september) tussen en rond de panelen en drie tot vier maal per jaar maaien langs het hekwerk i.v.m. onderhoud hekwerk en beveiliging. Niet klepelen. Maaien en afvoeren.
- Hoeveel afstand zitten er tussen de rijen zonnepanelen?
Tussen de rijen zonnepanelen zit 1 m afstand
- Zit er ruimte tussen de panelen voor het doorlaten van water?
Tussen de panelen zit 2-4 cm ruimte voor het doorlaten van hemelwater
- Hoeveel lichtinval wordt er verwacht onder de panelen?
Dit is lastig te zeggen, maar op basis van literatuur gaat het om 15-20%
- Hoeveel m2 aan kruidenrijk grasland wordt er ten zuiden en ten noorden gerealiseerd.
Het gaat om ca 1600 m2 kruidenrijk grasland aan de noordzijde, om ca 800 m2 aan de zuidzijde en om ca. 350 m2 aan de west- en oostzijde.

Amfibieën:

- Wordt nader onderzoek poelkikker, heikikker en rugstreeppad uitgevoerd zoals in de quickscan (2025) is aangegeven?
In quickscan 2021 ATKB wordt aanbevolen onderzoek te doen naar kleine marters, vleermuizen en (amfibieën) m.n. heikikker. Uit het vervolgonderzoek bleek de aanwezigheid van poelkikker in een sloot aan de noordkant. Heikikker en rugstreeppad werden niet aangetroffen; rugstreeppad werd ook niet verwacht. Vleermuisverblijfplaatsen werden niet aangetroffen en gebouwen zijn vervolgens gesloopt. Er werd alleen een foto gemaakt van een bunzing/beverrat, waarvoor het gebied niet essentieel zou zijn.
In quickscan 2025 WSRL wordt aanbevolen onderzoek uit te voeren naar kleine marters, heikikker en poelkikker. Vleermuisverblijfplaatsen kunnen op voorhand worden uitgesloten (geen gebouwen of geschikte bomen meer). Het onderzoek naar kleine marters werd in de zomer van 2025 uitgevoerd conform Kennisdocument Kleine Marters waarbij boomarter en bunzing niet vaker dan één maal werden gefotografeerd. Van boomarter is er binnen het terrein geen verblijfplaats mogelijk

(geen grote, geschikte bomen). Van bunzing zou er een verblijfplaats kunnen zijn onder de struiken. Vandaar dat er marterhopen van 2x3m worden geplaatst op verschillende plekken en struweel blijft behouden.

In voorjaar / zomer 2026 zou onderzoek gedaan kunnen worden naar heikikker en poelkikker als Provincie dit nuttig acht. Graag reactie hierover (!) want het zal aan de maatregelen niks veranderen. De te aan te leggen vijver en het kruidenrijke grasland en struweel zullen worden gerealiseerd ongeacht de uitkomst van dat eventuele onderzoek, welke ook in 2021 al is uitgevoerd. Beide kikkersoorten kunnen zich voortplanten in de vijver/poel, overwinteren onder de struiken en foerageren in het kruidig grasland.

- Indien dat niet wordt uitgevoerd, graag aangeven welke worden aangevraagd en deze toevoegen aan het activiteitenplan. Graag horen we de wens van Provincie voor opnieuw onderzoek naar heikikker en poelkikker.
- Volgens het kennisdocument poelkikker dienen poelen minimaal 20m in diameter te zijn, omdat de poel anders te snel verland. De poel moet dus groter. Dit zal worden aangepast. Er zal een doorsnee van minimaal 20m worden aangehouden.
- Krijgt de poel een flauwe oever? Zo ja, met welke steilheid?
Uiteraard krijgt de poel een zeer flauwe oever aan ten minste de noordkant. Steilheid daar is 1:5 of flauwer en overige oevers hebben een steilheid van 1:3 of flauwer. Diepte is op diepste delen ongeveer 1 m onder laagste grondwaterstand.

Marterachtige:

- Word boommarter toegevoegd aan de aanvraag?
Nee, voor de boommarter is er geen verblijfplaats en is het terrein niet essentieel. De passerende gefotografeerde boommarter heeft zijn leefgebied en verblijfplaats naar verwachting vooral in het aan de westkant gelegen natuurgebiedje. Struweel, grasland en vijver rond de zonnepanelen zullen om te foerageren gewoon beschikbaar blijven voor de boommarter, maar zijn niet essentieel.
Voor de bunzing zou het gebied wel belangrijk kunnen zijn als verblijfplaats en leefgebied en daarom voegen we deze toe aan de aanvraag. Als maatregel zullen de struiken rondom aangevuld worden met marterhopen.
- Zo ja, graag toevoegen aan het activiteitenplan.
Boommarter niet, bunzing wel. Zie hiervoor.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
29 oktober 2025

Zaaknummer
2023-002753

Blad
2 van 2

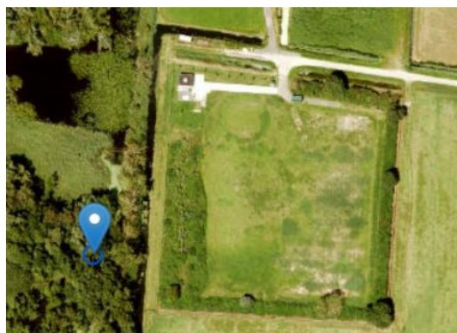
- Worden wezel en hermelijn uit de aanvraag gehaald?
Vreemd dat deze twee soorten in de aanvraag terecht zijn gekomen. Beide soorten zijn in het onderzoek van 2021 en in het onderzoek van 2025 namelijk niet aangetroffen. Tegelijkertijd zijn de geplande marterhopen voor de bunzing en de struiken rond het perceel ook te gebruiken door deze twee soorten.
- In een eerder stadium van dit project was er sprake van het plaatsen van marterkasten in het naburige perceel zijn deze geplaatst? Het lijkt erop dat deze marterkasten niet geplaatst zijn. In het ontwerp zijn nu wel 5 r marterhopen opgenomen.

Jaarrond beschermde nesten:

- Graag onderbouwen waarom de aanwezigheid van een zonnepark binnen de verstoringsafstand van havik niet leidt tot de verlaten van het nest door havik. Denk hierbij o.a. aan geluidsverstoring bij de aanleg, schittering in de permanente situatie, onderhoud werkzaamheden, foerageermogelijkheden etc. Indien de onderbouwing onvoldoende is, moet havik worden toegevoegd aan de vergunningaanvraag inclusief onderbouwing van het wettelijk belang, SVI etc.

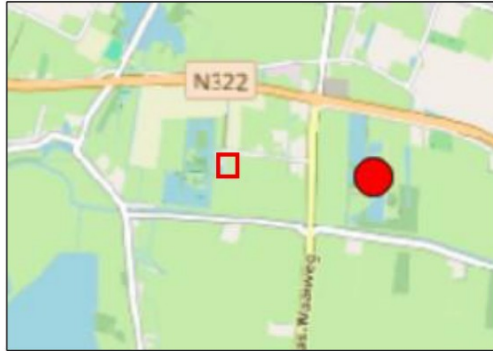
Omdat het lastig is om te voorspellen of dit specifieke havikpaar het nest zal verlaten (ieder individu reageert anders) door de werkzaamheden zal de uitvoering plaatsvinden buiten de broedperiode van havik (maar ook sperwer en andere vogels), dus buiten 15 februari t/m 30 juli. Haviken jagen tot vele kilometers buiten het nest en hebben een leefgebied van honderden hectares. De foerageermogelijkheden door de omzetting van het huidige terrein naar zonnepanelen worden verwaarloosbaar verkleind. De havik jaagt vooral op wat grotere vogels en konijnen en die aantallen worden nauwelijks verlaagd door omzetting van het centrale grazige deel naar een veld met panelen. Konijnen zijn tijdens het camera onderzoek in 2025 niet waargenomen. Struiken zullen zich steeds meer ontwikkelen waardoor de variatie en aantallen vogels en kleine zoogdieren naar verwachting zullen toenemen. Het onderhoud aan de panelen en eventuele beveiligingsupdates aan het hekwerk zullen eveneens buiten de broedperiode plaatsvinden.

De zonnepanelen zullen een matte ondergrond krijgen. Spiegelings naar het bosje kan daarom en gezien de aanwezigheid van hoog struweel aan de westkant en tussenliggende bomen niet plaatsvinden. Over de afschrikkende werking van zonneparken op roofvogels is nog nauwelijks iets bekend. Wel is bekend dat een spiegelend wateroppervlak niet verontrustend is en haviken ook watervogels pakken. De afstand tussen het nest en het hek is ongeveer 60 meter. Door deze omstandigheden en de werkperiode buiten de broedtijd worden op de haviken geen negatieve effecten verwacht. Er wordt daarom geen aanvraag voor deze soort gedaan.

Nestlocatie Havik (2025; blauwe punt in figuur)

- Waar is het sperwernest? Graag aangeven op een kaart. Bij nogmaals navraag: Locatie van het nest is niet bekend bij vogelwacht (dhr. A. van der Mooij). Er zijn tijdens een telling in 2024 broedverdachte sperwers gezien boven het bosje de Woord, wat ligt aan de oostkant van het RWZI terrein, op ca. 700m afstand.

Territorium sperwer (2024; rode stip in de figuur)

- Indien het sperwernest binnen 75m van het plangebied ligt graag onderbouwen waarom de aanwezigheid van een zonnepark niet leidt tot de verlating van het sperwernest. Denk hierbij o.a. aan geluidsverstoring bij de aanleg, schittering in de permanente situatie, onderhoud werkzaamheden, foerageermogelijkheden etc. Mogelijk moet sperwer toegevoegd worden aan de vergunningaanvraag.

Het sperwernest bevindt zich op een dermate grote afstand (minimaal 700 meter) dat van verstoring geen sprake kan zijn. Het huidige centrale deel van het RWZI terrein biedt nauwelijks voedsel voor de sperwer. Kleine vogels bevinden zich met name in de omringende struiken en die blijven behouden. Er is dus geen significante achteruitgang van foerageergebied. De sperwer wordt niet toegevoegd aan de aanvraag.

Overige punten:

- In het verleden is een overtreding begaan voor houtopstanden. Is hier al een maatwerkvoorziening voor aangevraagd? Zo ja, wat is hiervoor het zaaknummer? Er is hiervoor geen maatwerkvoorschrift aangevraagd. Het ontwerp voorziet in de aanplant van 20 bomen aan de noordzijde van het perceel. Eventuele aanplant van bomen aan de west-, oost-, en zuidzijde is niet wenselijk: de schaduwwerking op de zonnepanelen zorgt voor een lagere elektriciteitsopbrengst. Er ontstaat daarmee een grotere opgave (meer zonnepanelen) op andere terreinen van het Waterschap om energieneutraal te kunnen worden.
- In de bebouwing van het RWZI zat waarschijnlijk een verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis. Er zou door ATKB onderzocht worden of de huidige bebouwing geschikt was voor vleermuizen om compensatie in te realiseren. Is dit gedaan?
Er wordt in het onderzoeksrapport van ATKB op pagina 9 geconcludeerd dat er geen vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn:

Verblijfplaatsen

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten. Er zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Wel is er een baltende gewone dwergvleermuis waargenomen aan de noordzijde van het beheerdersgebouw. Er was echter geen duidelijk binding met het beheerdersgebouw, waardoor een paarverblijf in het gebouw kan worden uitgesloten.

- Wordt de compensatie voor gewone dwergvleermuis uitgevoerd?
Nee, in principe worden er geen verblijfplaatsen aangeboden aan vleermuizen. Ook worden de foerageermogelijkheden boven de struiken, het kruidenrijk grasland en de nieuwe vijver als voldoende gezien. Het terrein is voor vleermuizen niet essentieel. Indien de Provincie de wens uitspreekt voor platte vleermuiskasten dan zouden deze aan het bestaande gebouwtje gehangen kunnen worden. Gewone dwergvleermuizen maken hier relatief makkelijk gebruik van.

Lever uw gegevens op tijd aan

Wilt u de gevraagde gegevens binnen vier weken na de verzenddatum van deze brief via emailadres b.tieman@gelderland.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Voor deze brief geldt:

Algemene wet bestuursrecht, artikel 4:5